

Lieve mensen,

We staan op het punt om binnen te stappen in een muzikale wereld die tegelijk oud en verrassend actueel is. *Die Jahreszeiten* - de seizoenen - gecomponeerd door Joseph Haydn, is van oorsprong een lofzang op het ritme van de natuur. Een viering van lente, zomer, herfst en winter, zoals ze eeuwenlang het leven van mens en aarde hebben gestuurd.

Maar vanmiddag krijgt dat tijdloze werk een nieuwe laag. In onze muzikale en poëtische bewerking wordt niet alleen gezongen over het ontwaken van de lente, de weelde van de zomer de bemoedigende kleurenschakeringen van de herfst of de soms ijzige kalmte van de winter-nee... het is ook een gesprek geworden met ónze tijd.

Want de seizoenen volgen niet meer zo trouw de patronen van vroeger. Lenten komen te vroeg, winters blijven uit. Waar Haydn nog schreef over de eeuwige kringloop, ervaren wij nu iets dat uit balans lijkt. Het werk dat u hoort, kijkt dus niet enkel terug met nostalgie, maar plaatst die schoonheid juist in het licht van vandaag.

Hoe gaan wij om met die veranderingen? Hoe verhouden wij ons tot een natuur die tegelijk vertrouwd én vreemd geworden is? *Die Jahreszeiten*, -maar dan anders- geeft geen antwoorden, maar zingt vragen - met warmte, met humor, met verwondering.

Vanmiddag hoort u een seizoenswisseling in klank, waarin ook onze tijd doorklinkt. Laat u meenemen. Niet alleen door de melodieën van Haydn, in een bewerking door Arjan van Baest, maar ook door de poëtische spiegel van Peter Vos die ons tussen de bedrijven door wordt voorgehouden. Want de natuur verandert. Onherroepelijk. En misschien... veranderen wij mee. Voor de verandering

LENTETRANEN (alternerend, modern rijm)

De lente komt, en knoppen groeien,
er krijsen vogels, in volle vlucht.
Het zachte licht doet alles bloeien.
maar het voelt anders: de lente zucht.

De bijen zoemen minder luid,
de lente huilt, als felle zon zich meldt.
Toch kleuren bloemen nog voluit.
Het water warmt en gletsjer smelt.

In volmaakte zonneschijn,
fluisert wind een stille klacht:
het is niet wat het moet zijn;
de natuur verliest haar kracht.

Dus luister goed, geniet, maar kijk
naar hoe die bloem naar mildheid smacht.
Bescherm haar glans, haar zachte pracht;
ligt dát nog binnen ons bereik?

ZOMERHITTE (2 Ollekebolleke's en een Spicht; dichtvormen bedacht door Drs.P)

Zinderend zonlicht laat
mijn ijsje smelten. De
hittegolf treitert echt
iedereen traag.

Ik luister eerst naar de
Warmtepiekwaarschuwing
Máár die klopt níet altijd
Wat moet ik dan?

Zomer vol zorgen door
Weersomslagbuiteling.
Wie houdt het hoofd nog koel?
Da's nou de vraag.

Zinderhitte
klamt mijn dag
met hete straat,
en lucht vol stof.

Zwetende, zwoegende
stinkende schobbejak!
Ben ik weer onder mijn
armen zo klam?

Nergens koelte
Uitdroogkraters!
Waar blijft schaduw?
Ik ontplof!

HERFSTSCHERVEN (tussenrijm/Spoken Word)

De herfst dwarrelt zacht, met een gouden
kracht,
en geeft het blad vroege pracht, terwijl de zon
onverwacht

aan het gras nog zomerwarmte geeft.
Waar dauw eerst danste, het groen nu een
gele kleur heeft.

De wind fluistert, blazend, vragen, door
takken en kragen,
maar regen blijft uit, en wolken vertragen.
Om dan ineens, met storm en regenvlagen
mens en natuur met extremen te plagen.

WINTERSTILTE (Petrarchisch of Italiaans Sonnet)

De lucht staat stil, waar blijft de adem van
december,
met rijp die de ramen wit en mat kan slaan?
Slootjes geven weke golfjes en geen kind kan
staan
op spiegelijs, geen slee gleed door
november.

Waar wit de wereld kraakte, zoals ik mij
herinner,
blubbert modder, donkerbruin, mijn schoenen
vies voortaan.

NIET OMDAT HET MOET (vrij vers)

Ik zeg dit niet
omdat het moet.
Niet omdat de zee stijgt
of het ijs smelt
of de lucht
in onze longen
zwaarder weegt dan stilte.

Ik zeg dit
omdat ook jij
weet hoe het voelt
als iets waardevols
zwijgend verdwijnt.

Jij kent het toch?
Het breken van iets dat heel had kunnen
blijven.
Een vriendschap, een boom,
de geur van regen op warme grond.
Dat definitieve verlies
dat nooit schreeuwt
maar knaagt.

Dus luister maar
niet naar mij,
maar naar wat je allang weet.
Dat zorg geen zwakte is.
Dat verbonden zijn
sterker blijkt

De lucht ruikt naar aarde, maar de kou wordt
gemist.
De herfst zoekt háár waarde, de balans ook,
beslist.
Ooit zo vertrouwd, nu zo heftig en fel,
De verandering gaat, zo beschouwd, wel heel
erg snel.

De kou is oud nieuws dat wij lijken over te
slaan.
Het winterlied? - een hertaling van
september!

Er klettert regen, waar sneeuw in stilte viel.
Het land mist kilte, smeekt de zon om te
bedaren
en haar te schenken dat tóntelende spel.

Toch hoor ik iets: een zachte, schrale ziel
van ijs, die huilt in slinkende gebaren -
of wij haar ooit nog horen? Wie weet - wel.

dan alleen maar gelijk-willen-hebben.

Je moet de wereld niet redden.
Je hoeft haar alleen maar
te zien,
zoals je kijkt
naar iets dat je liefhebt
en weet:
je bént haar,
niet haar meester.

En we hebben kracht -
niet de kracht van bezit
maar de kracht om te kiezen:
voor delen
voor vertragen
voor herstellen
voor anders....

Niet omdat het moet.
Maar omdat het zo goed voelt
om met open handen te leven
in plaats van gesloten vuisten.

Zijn het niet de kleínste keuzes
die samen een toekomst fluisteren
die leeft?